

რედაქცია

კალაგინის პრინციპული თ. აგ. მუსხინის სასწრაფო

ბელის-მორცად... მთავარი რედაქცია... ვ. თ. თ. თ. თ.

„დროება“-ნიმუხის ფასი... წელიწადში 6 თვეს... 14 მან... 8 მ... 5 მ...

დროება

ბამონის უკველ-დე მრუბათის ბარდა

უასი განსახლების

დღის მთავარი... უასი განსახლების... მთავარი რედაქცია...

ცალკე ნომერი „დროებას“ ღირს 5 კაპ.

ტელეგრაფები

(ხალხთა შორის საგებტოხი)

ლონდონი, 11 თებერვალს. კარ... მთავარი რედაქცია... მთავარი რედაქცია...

სტამბოლი, 11 თებერვ. მთავარი... მთავარი რედაქცია... მთავარი რედაქცია...

კამბოჯის ბირჟა, 12 თებერვალს.

(„ხალხთა შორის რედაქციის საგებტოხი“)

ბანკის ბილეთები: მან. კაპ. პირველი გამოცემისა... 95-75... 93-25... 93-50

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 'მეოთხესი', 'პირველი სესხის', 'მეორე სესხის'.

უფასოება რკინის გზაზე

ტფილისი, 13 თებერვალს.

მოგესხენებათ—თუ რა საშინელი ბოროტ-მოქმედება სუფევს ყველა იმისთანა რკინის გზებზე...

გზის მოსამსახურეებს. რა არ ხდება ამ რკინის გზაზე, მხოლოდ ერთმა ღმერთმა უწყის!

ჰხედავ, მოდის ერთი ვილაცა პოლ-შელი, ანუ ურია, რომელსაც, სულის მეტი არა აბადიათ-და...

საიღამა?.. პირობა აქვს შეკრული, რომ არ გასცენ ერთმანეთი.

პოლშელი ცდილობს, რომ ყველ-გან პოლშელები დანიშნოს; ურია ცდილობს, ყველა თანამდებობა ური-ებს მიენიჭოს...

მართლ-ერთი ქართველია ჩვენს რკინის გზაზე, რომელიც კარგა ბლო-მით სარგებლობს.

დღის მთავარი... უასი განსახლების... მთავარი რედაქცია...

მაღლობა ღმერთს, ეხლანდელი რკინის გზის გამგებელი ისე უყურად-ღებოთ არ იქცევა...

უნდა იცოდნენ ყველა იმ ტყის მებატონეებმა, რომელთა ტყეები ბათუმის რკინის გზის სიახლოვეს იქმნებოდა...

„დროების“ უელტონი, 14 თებერვ.

მზიდა *

(მთავარი რედაქცია საგებტოხი)

XII

ამ შემთხვევის შემდეგ საის თან-და-თან უფრო და უფრო შესძულდა თავისი მამა.

მით დღეს, როდესაც საი დადიო-და სოფელში, მზიდამ დინახა თავისი შვილი და აღელვებული მივარ-და მას.

— მიყურე, საი, ნუ თუ კიდევ ხარ ჩემზედ ვარისხებული?

საი პასუხს არა სცემდა. ის უყუ-რებდა ჩუმად და სიანხლისაგან თავ-ლები უპრიალვდა.

— საი, განაგრძელო მზიდამ, რა დაგიზაი? ღმერთი ხომ მოწამეა, რომ მიყვარხარ და მინდა შენთვის კეთი-ლი... მართალია...

— მართალი არაფერიც არ არი, გააწყვეტინა სიტყვა მრისხანეთ საიმ, შენ გინდა შენის ტკილის ერთი მო-მატყუო მე...

— მზ, ღმერთო ჩემო, ჰფიქრობ-და მზიდა, ნუ თუ მართლა ჩემი შვილი გრძნობს ჩემს სიძულვილს!...

— საი! იყავ ჩემი მორჩილი შვი-ლი, თუ გინდა ბედნიერი ცხოვრება! მაფიქვბ დედიშენის საფლავსა, მოდი ჩემთან და იყავ ერთგული და მორ-ჩილი შვილი...

— თავის დღეში შენთან არ წა-მოვალ!

— მაშ ალარ გაჰყვები იმ მამას, რომელიც შენის ვულისთვის, ღმერთ-მა იცის, რას არ ჩაიდენს!?

— ჯილდოთი? მაშ შენ გინდა შე-ნისთანა გამოვიდე? არა, დამეხსენი სწავლა არ მინდა...

რომ ვიცი იარაღის ხმარება და ცხენ-ზედ ჯდომა...

— სულელო, განა არ იცი, რომ ახლანდელ დროში მარტო ეგ არ გა-მოგადგება? წავიდა ის დრო, როდეს-საც იარაღის ხმარება იყო ჩვენში სა-ჭირო.

— არა, ჯერ არ წასულა, შენ კარგათ იცი... მითონ ხეცურები როგორ ეპყრობიან ჩვენს ძმებს...

— მზო, მეც მანდა ვარ, უთხრა მზიდამ, მეც მაგას გეუბნები, რომ, როდესაც სწავლა შამოვა, მაშინ იარაღი საჭირო აღარ იქნება...

— არა, მინდა განათლება, დაიყვი-რა საიმ, არა! მითხარი და ვიმეორებ, რომ შენთან საქმე არა მაქვს...

— არ მინდა განათლება, დაიყვი-რა საიმ, არა! მითხარი და ვიმეორებ, რომ შენთან საქმე არა მაქვს...

— როგორც სხვები? ჰკითხა ღმირ-ლით მზიდამ.

— ჰო!

— მაშ შენც ქურდობას დაიწყებ და ხალხის ცარცვას?

— რატომო! ჩვენში ჩვეულება ეს არის და ისეც მოვიქცევი!...

— არ, რა არის უსწავლელობა! ამისათვის მინდა დღესვე გაგზავნო მთავრის სკოლაში, სადაც გასწავ-ლიან...

— არ მინდა სწავლა!

— შიშობანებ წამოხვიდე! მრისხა-ნედ დაიძახა მზიდამ.

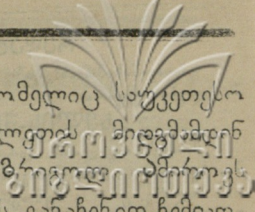
— არა! არ მინდა!

— გეუბნები, რომ ძალათ წავა-ყვიანებ!

— არ შეგიძლიან!...

— ბიჭებო, დაუძახა მზიდამ მხლე-ბელებს, მოჰკიდეთ ხელი და წამო-მითრიეთ ეს ლაწირაკი!...

*) „დროებას“ № 32.

ტყილამ? ეს პირები, რომელნიც ეხლა ჩვენი წავიდნენ, საშინელი გაიძვერაები არიან; რასაც 1,000 მანეთად იყიდინა, იმით 50,000 მანეთს ამოიგებენ. ზოგიერთები კიდევ აშინებენ თურმე ვატირებს, თუ ნებით არ მოგყრი ტყეებს, ქალათი გადაყიდვინებენო. ამისთანა ტყეები სახაზინო გლეხებისაც რომ იყოს, მაინც არ წაერთმევათ მათ; იმათ შეუძლიათ ტყით ისარგებლონ.

იმედი მაქვს სხვა კიდევ ვინმე აღძრავს ამაზე ლაპარაკს, რომ დიდუვან ამისთანა ოხერი გადმოხვეწილების მოტყუებისაგან ჩვენი თავდახნაურობისა და გლეხების ამდენი ხნის დაცული ტყეები.

იმდენი მოთმინება და გონიერება ეიქონათ, რომ დღევანდელ თუმანისთვის ხელისხელთ ათ თუმანს ნუ დაგვკარგავთ.

ღ—ნ ღ—კ.

ახალი ამბები.

ამ რამდენიმე თვის წინათ პავკასის სამეურნეო სიზოგადობამ სოხუმის მაზრაში გაგზავნა კამისია გამოსაკლებველად, ხომ იქაურს ვინახებს ფილოქსერის ავთიმყოფობა არ გასჩენიაო. ამისია დაბრუნდა სოხუმიდამ და სანუგეშო ამბავი ჩამოგვიტანა, რომ ფილოქსერის ნიშნები იქითკენ არსად არ მოიპოვებო.

მაგრამ ახლა გახ. „პავკაში“ დაბეჭდილია ერთი ვიღაც მეურნეობის მკოდნე პირია წერილი, რომელშიაც იწერება, რომ მდ. შაირცხაზე დასახლებულ ბერებმა ოთხი ათასი ვაზის ნერგი მოიტანეს შარშან პირობიდა-მაო და, როგორც შევატყუ და რამდენმე ჯერაც გამოუცხადე იმ ბერებს, იმათა ახლად გაშენებული ვა-

XIII

საი მეოთხე დღესვე გაიქცა ოიანეთიდან და გასწია მისტეთისაკენ, საიღამაც მზილამ კიდევ გამოისტუმრა უკან. მაგრამ ამ ღონისძიებამ ბოლო არ მოუღო საის უკმაყოფილებას; მას არამც და არამც არ უნდოდა სწავლის მიღება. ხუთჯერ გაიქცა ოიანეთიდან მისტეთში და ხუთჯერვე უკან იყო მზილასაკან დაბრუნებული. მეექვსე ჯერ რომ გაიქცა, გავარდა ყაჩაღთ. ჯერ არც კი იქნებოდა ხუთმეტის წლისა. შოველ ადამიანს უკვირდა ამ ნაირი მისი მოქმედება. შოველი მისთვის კეთილის მოსურნე სწუხდა. მომეტებულია სწუხდა მზილად, რომელიც დაეძებდა აქა-იქ, რომ დაჭერილი კიდევ გაეგზავნა ოიანეთში.

მართს დღეს, ეს იყო მარტში 1880 წელსა შუა დღისას, მზილა შეეყარა საის, რომელიც ჩაფიქრებული, ცხენით მიდიოდა ხეის ნაპირას. დანახვის უშალოვე მზილამ ააჩქარა ცხენი და, მინამ საი შეამჩნევდა მას, კიდევ დაეწია...

— ხად მიტანტალე? ჰკითხა მისიხანეთ მზილამ.

ზები უფეველად ფილოქსერით არიან ავათ. ეს გარემოება ადგილობრივ აღმინისტრაციაც ვაცნობე, მაგრამ დღემდინ ყურადღება არ მიუქცევიათო. ახლა კი ვაზეთით ვაცხადებ, ვიცოც რიგია, გამოიკვლიონ და თუ მართლა ფილოქსერია, ამოსწვენ ეს ვაზებიო.

* *

ჩვენ შევიტყუეთ, რომ მუთაისის მომავალ ქართული ვაზეთის „მზომის“ გამოცემის ნება-რთვის მთავრობის მხრით არავითარი დაბრკოლება არ მოეღოს. ამბობენ მხოლოდ, რომ ჯერ არ იციან—თუ ცენზურის მხრით როგორ მოათავსონ საქმე. ჩვენის აზრით, აუცილებლად საჭიროა, რომ ვაზეთს იქვე, მუთაისშივე დაუნიშნონ ცენზორი; უამისოთ გამოცემის ნებადართვა უუჭად ჩივილის, რადგან, თუ მუთაისის ვაზეთს აქაურ ცენზურთან ექმნა საქმე, ამ გვარ მდგომარეობაში ჩავარდნილ ვაზეთს არსებობა არ შეუძლია.

* *

სიამოვნებით ვაცნობებთ ჩვენს მკითხველებს, რომ ჩვენი ნიჭიერი პოეტი თ. აკაკი წერეთელი რამდენიმე საზოგადო ლექციის წაკითხვას აპირებს ქართულ ენაზე. საგანი ლექციებისათვის აღებულება ფრიად საინტერესო: „მეფის ტყაოსნის“ ტიპები. იმედია, რომ ამ ყველა ქართველისათვის საინტერესო საგანზე ჩვენი მანვილ გონიერი პოეტი საინტერესო რამეს ილაპარაკებს.

* *

შუანასკნელს ფოხტით მოსულს რუსულ ვაზეთებში დაბეჭდილია გამოჩენილი ადვოკატის სასოვიჩის სიტყვა, რომელიც მას წარმოუთქვამს პეტერბურლის იურიდიკულ საზოგადოებაში იმ მნიშვნელობაზე, რომელიც ხალ-

ხის ენას უნდა ჰქონდეს სასამართლო-ებში საქმის წარმოების დროს. ერთს შემდეგ ნომერთაგანში ჩვენ მოვიყვანთ სასოვიჩის სიტყვიდამ ზოგიერთს უფრო შესანიშნავ ადგილებს; ახლა კი საზოგადოთ ვიტყვი, რომ სასოვიჩი ამასგან შესახებ სწორეთ იმ აზრისა და შეხედულობისა არის, რა აზრისა და შეხედულობაც არაერთხელ გამოცხადებულა ჩვენს ადგილობრივ ლიტერატურაში: ესე იგი, რუსულ ენაზე საქმის წარმოება ისეთს ქვეყნებში, სადაც ხალხს ეს ენა არ ესმის (პოლშისა და კავკასიას იხსენიებს), შეუფერებელი და სამართლიანობისა და ხალხისათვის მანებელი არისო; თარჯიმნების საშუალობით სასამართლოებში საქმეების გარჩევა შეუძლებელიაო; ძალ-დატანებით არ შეიძლება რომლისმე ენის შემოღება და გავრცელება უცხო ხალხშიო და სხვ. და სხვ.

* *

ახალ-სენაკიდან გვწერენ, რომ ამ თვის 8-ს იქ ყოფილა ქართული წარმადგენა. მოთამაშებებს, განსაკუთრებით ქალებს, ძალიან რიგიანათ შეუსრულებიათ თავისი როლები. მაგრამ ყველაზე უფრო მომეტებული ყურადღება დაუშინებურება ერთს ქალს ნ. ჩ—ს, რომელსაც ქართული სიმღერები უძღერია.

„მროებს“ კორამსკონდენცია

ზორი, თებერვლის 10-სა. მოატანა გახაზებულმა და ვაი ჩვენი ბრალი, არვიციოთ სადა გვაქვს გორვლებს სადოვარი; აღმოსაგლეთით გაინვდამთ, ხუდადაშვილები არ გვიშვებენ—ჩვენიანო; დასავლეთით რიყე ვახლავს და მდინარე ლიხვი, რომელიც ბრანთ იყურება, სხვაც არა წავგვართვას-რა;

— შენ რაინდა? მე ასე მიამება! ღაძიხა აწითლებულმა საიმ.

— ზიამება—თუ არა, ეს არ ვიცი... მხოლოდ ეს ვიცი, საბაველო, რომ უნდა გამამყვი შინ..

— აი! აი! რა ყოჩალი რამა ხარ!... რას ამბობ, წყეულო, რას მიეღმოდები?...

— მამა ჩემო, დავხსენი გირჩენია!.. რა გინდა ჩემგან? მერ შეიტყუ, რომ არმინდა სწავლა? რა ჩამციებინხართ!..

— მე გეუბნები, დაუყვირა მზილამ რომ ჩემი სურვილია!.. ჩემს სურვილს არ უნდა აღუდგე...

— შენი სურვილია?! ღიღება შენთვის, ღმერთო!.. რაზედა სწუხხარ? შენ რა გენაღვლება, რომ მე ვევიარო?!.. იქნება ჩემი სიკვდილი გინდოდეს?! პაპაჩემი მოჰკალი, დედა ჩემი დასტანჯე და ახლა მე გადმომწვიდი... მაგრამ, ტყუილია, ჩემი წვალება შენ არ შეგძლიან... ბოგია, პატარა რომ ვარ, არა-რა შემიძლიან?! მზი! ძრიელ შემცდარი ხარ!..

— წყეულო, სისხლი მემღვრება და არ ვიცი რას გიზამ, თუ კიდევ დამიწვი...

ჩრდილოეთით, რომელიც საუკეთესო ადგილებია, პარალელურ მიდგამდნ მეთი წილი ბ. ზოგადი ამერიკის უტირასს—სენატის განჩენით ჩემიანო, და სახრებით ვინ რას გვალისებს, ცარიელ ადგილისთვისაც ათას თუმანს ედადებოდა ბორს ბ. ღვეით მისთავი და იქ რომ საქონელი ვაჭრეკოთ, იმის ასარ-ბასარა მედუქნებს ცოლ-შვილით ვეღარ გადურჩებოთ!..

სწორეთ რომ იტყვიან—სოფელი ენახე უძაღლო, შოგ ვავიარე უჯობო—ჩვენი საქმეა. პატრონი არა ჰყავს ბორსა და ვისაც რა უნდა, იმას სჩადის. აქ რა დიდი პეტრობა უნდა, რატომ არ იკითხვენ ვისიც ჯერია, ვინ მისცათ ხუდადაანთ ათასობით დღის მიწა; მერმე ამ მტკიცე კანონებში საბუთი არ უნდათ? რატომ არ იკითხავთ, ვინ მისცა ბატონ ამიროვს ათასობით დღის მიწა სახანესათესი და საფენახე? არავის ვახსოვთ, რომ ბატონ ამიროვის გარდაცვლებულს მამას მტკაველი ადგილი არა ჰქონია ბარში მათ-პაპეული, რადგანაც მამა ერთი საწყალთაგანი ყოფილა და თითონ მამამ რომ ღვინიანთაგან ხუთი დღის მიწა შეიძინა, ეს ვიციოთ, დანარჩენი ცით იშვა თუ დედა-მეწიო? მაგრამ მიხეცი არის უპატრონობა. მძღავრ ლიხვიც და მძღავრ თავად მისთავსედ რაღა გვეთქმის!

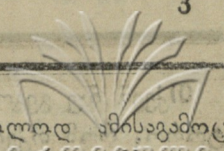
მამ რა ირის ეხლა საჭირო, რომ ბევრი წილი გორელი ოთხ-ფეხის საქონლით ეცხოვრობთ და ჩვენმა ნახირმა თავისუფლათ იაროს. ბორის სამართველოს ლაპარაკი ჰქონდა ხუდადაშვილებთან და ბატონ ამიროვთან; რატომ არ გაათავეს ლაპარაკი? მაგრამ ამათ საფუძელთანი საქმეებისთვის არა სცალიანთ, ამათ წითელი-ყვითელი „ქნილები“ შეინახონ, შემოსული კასაში ორი შაური ხუთ დღე-

— ნუ მცემ! ნუ მცემ, მამაჩემო, ჰყვიროდა საი, თორემ...

— ოორემ რა? ჰკითხა მზილამ კანკალით.

— მიყურე! როდესაც გაწვალბდა მამა-შენი, როდესაც გტანჯაველა იგი, შენ არ იცოდი რა გექნა... რამდენჯერ მამის უსამართლოებაზედ მწარე ცრემლით ვიტყინია და შენ მისი მოკვლა კი არ ვაგებდი... როდესაც ბოლო მოვლო შენს მოთმინებას... როდესაც მოგიჭირა ხელი და უნდოდა უმიზნოთ დაესაჯე... მაშინ... მხოლოდ მაშინ გამოიძრე დამახა და მოჰკალი იგი... ამისთანა მდგომარეობა გამოგიცდია და ახლა შენ მაინც ისე ვაჭრობი შენ შენის, როგორც გვაჭრობდა მამა-შენი... მანა არ გესმის ადამიანის სიტყვა... არ ვიცი—რათა, მაგრამ მეჯავრები-მეთქი!.. ძალათ როგორ შეგიყვარო, როდესაც მეზინლები... მომცილდი გირჩენია... დამხსენი...

— არა, არ დავგხსნები... მამ რაღა ვაქვაცი ვყოფილვარ, თუ ბავშვის ტიტინს ყური ვუგდე!.. რაღა კაცი ვყოფილვარ, თუ შენს სიტყვებს

თარზი გაატარონ და აი ეს არის ამათი პატრონობა!...

ზემოთ სავა ვილაპარაკე უსამართლოდ ბორის მამულებს დაქარაზედ, ნამდვილ საბუთს მოვიყენე, რომ ბორში ზემო მოხსენებულ პირთა მტკაველი ადგილი არა ჰქონათ, წიკთხეთ შემდეგი გორელებისგან საიგარი მეფე ირაკლისადმი, რომლის ნამდვილს დედანს უგზავნი „დროების“ ვრდაქცია:

ქრისტე ღმერთის ბედნიერის სკვლავის შირი მოხსნეს ერთბა გორელებსა.

ამას წინათ ამასჟამად კადკვ არსა მოგართვით, რა ხვეის საქმლის სანოვარი კარაღუთის ბოლოდამ დაჭერილი, რომ ხვეი და ერისთვანთ საქმელო სამხარე ვეზის: იქადამ გორის წისქვილებსამდინ ალა მანა შეიღეს მანას უჭირავს. ზოგს თავითან სხავს და ზოგს სხვათ ასტყვინებს და დაღას თითონ იღებს.

ღმერთის განაძირელს თქვენი მიუთაბ, ეძინება შეიქნა თქვენს დოვლათით ოთხ კუთხეში, სოფელი აშენდა და ზოგიც შენდება, და რაც ოთხ-თუხია საქონელი გვეყვავს ალან კაცმა თავანთ მამულში აღარ გვაძოესინა, და ხვეის საქმლის სანოვარი ეს არის მოკვსსენებათ, ყოველი ვანი ოთხ თუხია საქონლით ვცნოვრებთ ამდანი თქვენი წყაღება იყოს მთელი გორი; დიდი თუ მტერი ერთბა დიკ გვედრებით, რომ ხვეი სანოვარი ხვენიმ დატყვებდეს, ამისი შოგნა არას გორელის ვაცისაგან არ იქნება, თარემ იმდანი ღმერთის განმარჯვება მოგვესთ, რამდენს გორელს ვაცს თვალი ეჭიროს თუ გაიცემოდეს და წლეკნდელის დაღისასა სება თქვენი აღსრულებდეს. მისის იგ-სა ქვს უთ.

„მე ხითააშეღი ზურაბა,
„მე ვაბრანთ იოსება,

„მე იოსებ შენტილასვილმა ამ არსის შირი ვნასე და ვარდმოსწორე მისის ვსქეს უთა“.

„ბი განხინებაც მეფისა. ქ. ხვენი ბანება არის მანა მჭერალო მერმე ამ არსით გორელები რამ ასრე ჩივიან კვამული ძველთაგან სხსნავი ყოფილა და სნ შეითამბანი ყოფილა ვისიყამის წინათ რომ შენ მოკვრით შენივე იქნება და თუ ძველთაგან სხსნავი არა ყოფილა და საქვეწოდ სანოვრით ქქინდესთ და შენ ყაღათით გაციშინვეუბა და ისე გამოგორთმევიას იმ მამულს ვერ ვაცვდით და გორელებს ვერ გამოგორთმევეთ ის მამული ისევ უნდა დასდვას და დაღას კი ხვეითვის უნდა აღდანი: დასამიდე ბინაშე იოვანე, ეს ასე ვარადეკ“.

„გათათვის დ. ქვს უთა“ ბეჭდი შეიფასა.

ამის შემდეგ დამტკიცება არ უნდა, ბორს სტერია 1868 წლამდინ და ვებლა სად შეიძინეს ამ ბატონებმა არ ვიცით. ზემოთაც ვთქვი, დახუმება არუნდა, საზოგადოთ უნდა ყველამ ხამ ამოიღოს; ნურეინ იტყვის: „რა ვამოვა ჩემი ხმის ამოდებითა“. მთუ მოინდომებენ გორელები და ჩვენში ის ფესგ-ვაღამული მიღგომილება და მეგობრული ძალა ამოვარდება, მაშინ ვერცარას ამიროვი წავგართმევს და ვერცარას ხულადოვები და არც ვიქნებით უმამულია. ბორის ქალაქის თავმა ამისთანა უმთავრეს საგნებზედ დაუთხოვრებლათ უნდა იზრუნოს. ზემოთაც ვსთქვი, დანატული დავთრები მუცვლს არვის ვავიძობს.

XX.

წერილი რედაქტორთან.

ბატონო რედაქტორო!

შესახებ ამბისა, რომელიც თქვენ ბეკველი გლენისაგან მივიღიათ და

თქვენს პატივეც უთ ვანეთში (№ 26) დავიბეჭდიათ, მოგახსენებთ, რომ ეს ამბავი სრულიად ცრუ და საზიზღარი ქორია.

მ. აბზობს: „მე დეკემბერს ხვენიმ მღვდელმა გომავციტისადე, რომ ხარი გამისვდა „ვკათ, თვალთ ვკადრ სედავსა და ამისათვის დაჯგაჯილა და ეს ხარი ღირს „თასათ სუთ თუქნად, უნდა აღმიდგინოთ ჩემსა ბრინდალა“, და ბოლოს უმაცვებს:

„სალა-დატანებით ხარის სორფი მივედეთ; მაგრამ რა გეჭკვება, ბატონო, როდესაც ხვენიმ ჭირით უგანასკელი „ათი სული ვკდება დღეში.“

საზოგადოდ ამგვარ უსინდისო სიტყუებს და ქორს კაცზე, რომელსაც კი სინდისი წმინდა აქვს, არავითარი მე ვავლენა და მოქმედობა არა აქვს, და ვანსაკუთრებით იმისთანას, რომელიც თვისშივე იპყრობს ყოველსა მას, რაცაც ყველას ცხადად უჩვენებს, რომ ცნობილი ქორი არის მხოლოდ ნაყოფი ვაფუჭებულის და ვარყენილის ფანტაზიისა და მასში ერთი იოტის ტოლა სიმართლე არ არის.

სწორეთ ამ გვარი ვახლოვეთ ეს ჩემზე მოვანილი ამბავი.

მითი ეს მიზრძანეთ: რა რიგათ და რის ძალით შემედლო ძალა-დატანებით ხალხისათვის ხორცის მიყიდვა? რა საფუძვლით შემედლო მე ჩემი მრეველი ვალდებული ვამეხადა, რომ ჩემთვის ხარი აღედგინათ? ნუ თუ ვისმე მდაბიო ხალხი იქამდინ ბრიყვად და რევენებათ მიანჩიათ, რომ ამნაირ ტუტუტურ ვალდებულობას ისინი ღვდლისაგან მიიღებენ?

სრულიად მართალია, რომ მე 26 დეკემბრისას ხარი დავაკლევენე; ისიც მართალია, რომ ეს ხარი დამიზრმავე და დამუშაობისათვის აღარ ვარგოდება, რადგანაც საი მამის მკვლელი კი არ არის, არამედ თავის პაპის სისხლის ამღებია!..

მთანში შეიქნა მყოფროება, რომელიც ბოლოს ისევ მომაკედავმა მზილამ დაარღვია...
— მს, ღმერთო ჩემო, მომიზარებია უკანასკნელი ჩემი იმედი, რომელსაც შეგნაროდი სიბერის დროსა... ღმერთო, ვებენეწები იყუ მთავრეველი ამ ყმაწვილისა... ღმერთო... ღმერთო... საი... საი... შეილო... იყავ... იყავ ... ბედნიერი...
წარმოსტევა თუ არა ეს სიტყვები, ერთი საშინელი ამოიოხრა და ვანუტევა სული. ღრიალით მივარდა საი თავის მამას და დაუწყო ვანუწყებელი კონა.
— იყავ ბედნიერიო, იძახი... და თვალცრემლიანი საი. არა, მე ბედნიერი არ ვიქნები... ან რალათ მიწა სიკოცხლე, როდესაც მოვკალი მამა ჩემი!.. მამის მკვლელო, შენი სიკოცხლე ფუჭია... შენ ღმერთი არ შევარჩენს შენს მოქმედებას—უნდა მოჰკვედ... მთუ არ მოჰკვდები უბე-

და და მართო მხოლოდ ამისაგანთ და და ვაკლევენე; ამას სრულიად ნაზივნი და ამტკიცებს. რამის — მამის სიკოცხლეთუნი მიღირდა, ესეც მართალია, — თვითონ ბეკველი გლენისაგან ვიყიდე, — და რომ მე იმაში 12-ტი მანეთი აღმიდგა, ესეც ყველამ იცის; რომ იმათ ხორცი წაიდეს ნაკლებ ფასათ, ვიდრე როგორც იმ დროს სურამში ფასობდა და რომ ამისაგანთ ეს ხორცი იმათ მსწრად დაიტაცეს, ასე რომ ბევრმა ხორცის მსურველმა ველარც მოუსწრეს.

მს გეგნა იცის, რომ ჩვენში ბეკამში არავითარიმე საქონლის ვირი არ არის და არა-რა საქონელი დღეში ათა-თობით არ იხოცება. ამას მთელი სოფელი იტყვის.

მს ჩვენზედ მოწერილი ამბავი მე მეხება, არამთუ მართო მე, როგორც მღვდელს და მით როგორც ხალხის მასწავლებელსა და ხელთ-მძღვანელს მისი სასულიერო—ზნეობითი აღზდაში და ვანეთარებაში, არამედ მასთანავე მეხება როგორც კაცსაც, როგორც საზოგადოების კეთილ-სინდისიან წევრს.

შემამართად საზიზღარია ის ერის კაცი, რომელიც არ დასდევს და არას დაედებს იმ საზოგადოებას, — რომელიც ის იბადება, იზრდება და ცხოვრებს; — ლალატობს და ქელამს ფხვით მის ინტერესს და თავის საკუთარ სარგებლობისათვის ბრიყობს და ჩაგრამს მდაბიო ხალხს; მაგრამ ათასჯელ უფრო საზიზღარია ის მღვდელი, რომელსაც ხელში მიკეცილი აქვს პატიოსანი ჯვარი და მით ის ღვთის ერთ ასწავებს და ქადავებს სიყვარულს, სიმართლეს და ზნეობით თავისუფლებას, და თვითონ კი, წინა აღმდებ თავისი სიტყვისა, ჩაგრავს თავის მრეველს და ძალის-ძალით ყიდის მათ ქირიანი ხარის ხორცს.

რამე მნიშვნელობა მიეცის!.. ადექი და წამოღი მეტეკი, დაუყვირა მზინდამ, თორემ ღმერთთან იცის შემომაკვლები!..

— არ წამოვალ! ტყუილათ ნუ ჰყვირი, მე შენი არ მეშინიან!..

— არ გეშინიან? აი, შე საძაგელო! დაუშინა ხელიმგორეთ მათრახი და იქამდინ სცემა, მინამ ცხენილამ არ ვადმოავდო. ცხენილამ ჩამოვარდნილი, საი წამოხტა მსწრაფლათ.

— შინიდიშო ყოფილხარ, დაიყვირა მან, კაცსა სცემ და იცი კიდევ, რომ ის კაცი პასუხს არ ვკადრებს... მაგრამ შემდღარი ხარ... აქამდინ ვერ ვიბედავდი... არ მიწოდა შენთვის ხელი მეხლო; მაგრამ ახლა... ცეცხლი მეღება... მოთმინება დამეკარგა... შენც ისე უნდა მოკვდეს, როგორც მოჰკვდა პაპა-ჩემი!..

ამ სიტყვანზედ ყმაწვილმა დასცა დამბაჩა... ბასისხლიანებულები მზინდა ვადმოვარდა ცხენილამ...
XIV
მეორე ღღეს მომაკედავმა მზინდამ დაიბარა ყველა თავისი ნაცნობები

და სთხოვა მათ მოეყვანათ საი და ვჩვენებინათ იგი უკანასკნელათ. საი იმ დროს იქ ახლო-მახლო ტყეებში იყო დაპალული და მწარეთ სტიროდა. როდესაც შეიტყო, რომ მზინდას უნდოდა მისი ნახვა, დაღონებული წამოვიდა იმ სახლში, სადაც იწვა მომაკედავი. შევიდა თუ არა, მივარდა მამას და დაიწყო საშინელის ხმით ტირილი.

— ნუ ტირი, შეილო! შთხრა წყარის ხმით მზინდამ, რა საქორია ტირილი! მე მანც უნდა მომკვდარევიყვი და შენის ხელით არ მერჩივნი სიკვდელი?! შენ აიდე პაპი-შენის სისხლი!.. ბარაქალა!.. მამასაც კი არ შეარჩინე პაპის სიკვდილი... შოჩად! მთელ ქისტეთში შენისთანა ვამირი არ იქნება... მკვდები, მაგრამ მიხარია... რომ ჩემის სიკვდილის შემდეგ ამისთანა კარგი შეილი მჩიება... მაქკაცრა, მოუბრუნდა მზინდა ნაცნობებს, მომიზარებია ჩემი შეილი, ვთხოვეთ უპატრონოთ და პატრესა სცემდეთ... აგრეთვე ვთხოვეთ ვადსაცეთ მართებლობას, რომ ჩემი სურვილია აპატრონ ამას თავისი მოქმე-

ღური იქნები: შენი შეილი შენვე მოგვკლავს... ჩვენი ჩამომავლობა ეს არი... აღარ მიწა სიკოცხლე!.. მამოშვით... ხელს ნუ მიჭერთ... პიდეგ რომოდენჯერმე შეგორილა მამის გვამს საი და მიწაზედ დეცა.

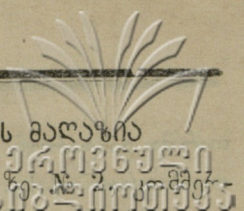
ბოლოს ვამწარებული წამოხტა, დაავლო დამბაჩას ხელი და ვვირილით— „სად არის ჰამბულატი?“ გორეთ ვავარდა.

ბოცებულები მეზობლები უკან დაეღვენენ, მაგრამ ველარ დაიჭირეს.

საი ოთხ დღეს იყო დაკარგული. მეხუთე დღეს ერთ ხის ძირში ისა და ჰამბულატი იპოვეს ერთთ მკვდარი. საის ჯერ ჰამბულატი მოვკლა ხანჯლით და მერე თავის თავი დამბაჩით.

მ. მ. ვარჯაძე

(დასასრული)

ლონდონის მაღაზია

არეცის მოედანზე დაარსებული ციულ ბანკის ქვეშ, დაარსებულია წმინდა პაახტის და ჩინეთის პირველი მოწვევა ჩაის გასაყიდველად და ასაკეთესო ინგლისის საქონლებსა, მაგალითად: თოფების, რევოლვერებისა, ბოქლომთა, ტაბაკების (ფოდონის) კრავატების, დანა-ჩანგლების, საჩაიე, ქიქების, შოკოლადის, კაკაოს, გემრიელი სუკრის ერბო, სასურნებლის, საპონის, ცხვირ-სახოცების, შროთი წინდების, ჩულქების, კარანდამების, რკინის კალმების და სხვა...

(100—35)

მიუხედავად იმისა, რომ ზაჟა მიაქვს, საქონელი გაყიდება ისევე იმ ფასად, როგორც წინთ იყო: კანგა-ჩაი 1 მ. 5 გ. და 1 მ. 10 გ.; საუკეთესო მინისი 1 მ. 20 გ. და 1 მ. 40 გ.; მშვენიერი კასისა 1 მ. 60 გ. და 1 მ. 80 გ. ძრიელ კარგი ჩაი 2 მ. გირვანქა უქალაღლოთ.

ინგლისური რევოლვერები 4 მ.—40 მანეთამდის და თოფები 20—200 მანეთამდის. **ინგლისის მაღაზიაში** სააგენტო ბარნსბის უნაგრების გასასყიდელად, ჯონსის კლიტებისა, შოკოლადისა და ექსტრაქტისა კაკაო ფრანის, რომელთაც დაიმსახურეს შარეის მსოფლიო გამოფენაზე დაქრის მეხდადი. გირვანქა არმატიული ჩაისა ღამისი ჩაინიკით 1 მ. 65 გ. და სულ საუკეთესო 2 მ. 30 გ. ვაჭრები მოიგებენ, თუ იყიდან ზღვათ ინგლისის მაღაზიაში. მთელი კონსტიუმი 15 მ. სველების კონსტიტუი 60 გ. ერთი გირვანქა.

100—24

კატანთიანი უჩოტაგვი
თქებისაოვის 1 მ. 50-დამ და ცხენებისაოვის 1 მ. 75-დამ; ყვავილები სასურავეებით 2 მანეთამდამ; საძმევე 30 კამ.; რეშტები 5 გ.-დამ; ფილტრები (წყლის დასაწმენდი) 3 მ.-დამ და გედრება 1 მან-დამ; თეფშები 2 მ.-დამ ინიდუქ; შოკოლადის კანფეტები 20 გ.-დამ თითო ერთი და სსგ. **ინგლისური მაღაზიაში**. (100—95)

ახალი სტამბა
მოხსეს ვართანინისა და ამს.
განჯვის ქუჩასზე, თ. ბუბუთოვის სასლეშში ამ დღეებში გავალე ახალი სტამბა სრული მოწყობილობით და ვიდეუ საკანს ყოველ ენებსზე
როგორც გამოცდილი ამ საქმეში, შესესს ვაგებს, რომ სამდვილად და სინიდისაინათ შეკასრულეებ ყოველ მოთხოვნილებას.
(5—5)

ინგლისის მაღაზიაში ისყიდება რევოლვერები, რომლითაც შეიძლება ოცი ავაზაკის ერთად მოკვლა, ფასა 1 მან. 50 კაპ. შეელა ინგლისის იარაღები ისყიდება აქ 30 პროცენტ ნაკლებ ვირემცსხვავან. (20—13)

ინგლისის მაღაზია

Maison de confiance

ქ. დარბაზი ნუგენი ნაი—1 მ. 10 კ. მოსკოვის ჩაის—1 მ. 40 გ.
— — —1—20 — —1—60
— — —1—40 — —1—80
— — —1—60 — —2—
— — —1—80 — —2—50

საუკეთესო—2—
იტვე ისყიდება სხვა საქონელიც: თოფები, რევოლვერები, კრაოტები, ჭურჭელი, ჩაინები, გასაღებები, დანები, კოვზები, ტაშტები, კალმები, ქალალი, შოკოლადი, კაკაო, კანფეტები, მურამები, მაგნეზია, უნაგრიტი, კლიონკა, წინდები—კაცი- და ქალის, ხელ-სახოცები, მაკინტოშინ კალენკორი—სულ ყველაფერი 25. დამ 50 პროცენტით უფრო იათად, ვიდრე სხვა რომელსამე მაღაზიაში, შინც ქალაქს გარედამ 25 მანეთი-დამ 1000 მანეთამდის საქონელს გამოიწერს, გასაგზავნს არაფერს არ იხლის. (100—96)

შველახად უფრო ბევრი საქონელი კავკასიის აქეთას მხარეში **ინგლისის მაღაზიაში**, არწრუნის გადღეუქამი: ღირს სასწავლად.
ინჟიდუბა საზამთრო მოსასურავეები, ტანისამოსები, მაუღები, ტრიგა, თეფშები და მურამები. 500,000 კლიტები, ფანდოსები და კაღმები 30% უფრო იათად, ვიდრე სხვადე სხვავან. 2ა—6

ლალოლაკი,	ერეკლეს ქუჩასზე,
მირზაყვის (სატილისის) სასლეშში,	№ 6 განისსა
თხლისა და შავილიების მაღაზია	
აქვე ისყიდება:	ვიზნები და შურნალები
რუსულს და სსგ კნებსზე.	(5—5)

ლონდონის მაღაზია გამოცრული ბანკის ქვეშ დაარსებულია სამდვილი ჩაის გასასყიდელად შირველი მოკრეფილისა და საუკეთესო ინგლისური საქონლისა: მაგალითებ: თოფებისა, რევოლვერებისა, კლიტებისა, ჭურჭლებისა, ვარჯატებისა, დანებისა, ვაჭრებისა, ჩაინიკებისა, შოკოლადისა, კაკაოსი, დუხებისა, სავონისა, შოკოკებისა, ცხვირ-სახოცისა, ქაღალდისა, კანანდაშებისა, კაღმებისა, უნაგრებისა, სუერისისა (გემრიელი კლემქვინი ზეთისა) და სსგ. სააკენტო მაკინტოშინ მოსასურავეებს გასასყიდელად კანფეტებისა და ბატკერის და კამპ. მურამებისა, ატრევე ხულქებისა და წინდებისა ნოტინგამიამ. სამდვილი ჭავანსს სიგავები. (100—27)

ისყიდება ყოველ-გვარი **თუჯისა** და **სპილენძის ნივთები** **ბადასადნობად**—**წმ. ბიორგის** ეკკლესიასთან, მდივანის სახლებში, კახურ ღვივის სარდაფში. (25—16)

ტი—ქაღებისა და ყმაწვილების ავათმეა.; ბანაკვი ძარღვების სისუსტისა და ელექტრო-ტერაზიისა დისიდევი და შეტრავსვი შინაგან ავათმეოფობისა; ქიუნჩანინტი 1-ლა სიფაღისტიკური ავათმეოფობის.

შარასკევს. შინკევი—სირუვი-ული ავათმეოფობის; ბასუტოვი—ბუბია-ობისა, ქაღებისა და ყმაწვილების ავათმეოფობის; ვარსნოგლიადოვი, დისიდევი და ვერმიშოვი—შინაგან ავათმეოფობის; შტემბორსვი—ვექერიულ და ტუვის ავათმეოფობისა.

შახათი. დისიდევი—შინაგან ავათმეოფობის. რეისი—თვალების ავათმეოფობის; ბანაკვი—ძარღვების სისუსტისა და შინაგან ავათმეოფობის; ქიუნჩანინტი 2-რე—ქაღებისა და შინაგან ავათმეოფობისა.

ობრესტი—გზიღის ავათმეოფობს, მიიღებს თავის სასლში მუდამ დროს დასრულებს საავათმეოფას ბანათებით.

ბანსხალეზანი

არწრუნის თეატრში
კვირას, 15 თებერვალს
ბ ე ნ ე ძ ი ს ი
გ. ე ი ფ ი ა ნ ი ს ა

ქართულ ღორუპისაგან წარმოიღვინება

I სათაგალა

პომეღია 4 მ. კემდებად და 6 სურათად **ბ. ნ. სუნდუკანისა** ახლად გადმოკეთებული და გადასწოებული.

II დივარტისმეონტი

ბიღეტები ისყიდება არწრუნის თეატრის კასსაში.
დასაწონი 8 საათზე.

ალმოკატბა

ვვზანი დიიტირის კმ ტინოპიროვპა
გათაგა რა საქმეები მუთაისში, გადმოვიდა ობილისში, და ამით აცნობებს თავის კლიენტებს და საქმის რჩევის მსურველებს; რომ ის მიიღებს იმათ დილის 8—11 საათამდინ და საღამოს 5—8 საათამდინ. **ბოლოვინის პროსპექტი** „პარიტის“ სასტუმრო № 3. (3—1)

სამზაბათის; 17 თებერვალს

ქართულის წარა-პითხვის ბამპ-ვარელეგალი საზოგადოების სასარგებლოთ, ობილისის პრუფოკში იქნება გამართული

ბ ა ლ ი

შაღები ვალდებულნი არ არიან გულ-ამოჭრილი კაბით იყენენ. ქაღალეკები კი უნდა მობრძანდნენ ან მუნდირით, ან ფრაკით და ან ნაცინონალური ტანისამოსით.

ბიღეთები ისყიდება საადგილ-მამულო ბანკში 10-დამ 2 საათამდინ, შავერდოვის ბანკეთის საავერტოში და ბაღის საღამოს „პრუფოკში“. 6—5

თქვენ ნუ გვიკნებთ, ბ. რედაქტორა, რომ თქვენ ამ ამბავს მართლა გლენი გწერთ. არა: მთელს ჩემს პრინხლში მე არ მეველებია იქამდინ სინდის დაკარგული გლენი, რომელსაც შეგძლოს და იკადროს ამნაირი უცნაურის ქორის თქმა თავის სულიერ მამაზე, რომელიც ოცდაცხრამეტი წელიწადი უხინჯოთ და უზაკოთ ემსახურება მათ. მს ცრუ ამბავი არის დაწერილი და გლენის სახელით გამოგზავნილი ერთი იმა სინდის-დაკარგულ პირებისაგან, რომელთაც, რადგანაც თავითონ სრულიად ხელი აუღიათ თავიანთ პატრონობაზე, სხვაშიაც აღარ მიაჩნიათ ეს პატრონობა და ელტვიან, რომ, როგორც თვითონ არიან გასერილი და გალანძღული, სხვაც ისე იქმნეს გალანძღული და გაუპატიურებული. ამისათვის ისინი დაურიღლად ქორობენ მასზე და უყრიან ათასნაირ ცუდ ხმას.

ჩვენსა საუბედლოდ, ამნაირი პირნი ჩვენსკენ ცოტანი არ არიან. მს შერცხვენინნი, ზნეობით დამახინჯებულნი ვაჭბატონები უგზო-უკვლოდ სოფელ-სოფელ დადიან და დაწოწილობენ, აბრიყვებენ და ატყუებენ მდაბიო ხალხს, სთესენ და აჩვენენ მათ სიშურეს და ბოროტებას და ყოველ ამით უთხრიან ძირს იმა კეთილ დასაბამებს და ცნებებს, რომლისაგანაც მომავალში მოგვლით მდაბიო ხალხის ზნეობით აღმაღლებას და გამწვენიერებას.
მთხოვ იმ გაზეთებს სადაც ეს ამბავი იყო დაბეჭდილი, ეს ჩემი პასუხიც გადაბეჭდონ.

მღვდელი ალექსი ციციშვილი.
ბუკში, 8 თებერვალი.

თხილისის სამპურნალო

ავათმეოფები მიიღებიან დილის ცხრა საათამდამ ვიდრე ნაშუადღევის პირველ საათამდინ.

ორ შახათს. გავრანსვი—ქიმი ბუბიაობისა და ქაღების ავათმეოფობისა; გარანსვი—დისიდევი—შინაგან ავათმეოფობისა; რატინინტი—ქაღებისა და ყმაწვილების ავათმეოფობისა; ბანაკვი სისუსტის და შინაგან ავათმეობისა; შტემბორსვი ვექერიულ და ტუვის ავათმეოფობისა.

სამპშახათს. შინკევი—სირუვი-ული ავათმეოფ.; რეისი—თვალების ავათმეოფობისა; ბასუტოვი—ბუბიაობისა, ქაღებისა და ყმაწვილების ავათმეოფობისა; შეტრავსვი—ვექერიულ ავათმეოფობისა.

ოთხ შახათს. ვარსნოგლიადოვი და დისიდევი შინაგან ავათმეოფობისა; ქიუნჩანინტი და შტემბორსვი—რეიფი-დიატიკური და ტუვის ავათმეოფობისა.

ხუთ შახათს გავრანსვი—ბუბიაობისა და ქაღების ავათმეოფ.; რატინინტი